

Hoofdstuk 137

Lieve kleinkinderen,

In het laatste oorlogsjaar van de Tweede Wereldoorlog, (1940 – 1945) was de winter bijzonder streng. Maar dat was niet de reden waarom er toen in de grote steden van de provincies Noord en Zuid-Holland honger werd geleden. Alle toegangswegen naar deze provincies voor voedseltransporten waren door de Duitse soldaten afgesloten. Naar schatting zijn er tijdens deze hongerwinter in ons land 20.000 mensen door gebrek aan voedsel overleden.

Toen ik naar de lagere school ging vertelde mijn meester ons dat een paar weken voor de bevrijding Amerikaanse vliegtuigen Zweeds wittebrood boven hongerend Holland dropten. Als een groot ‘Geschenk van Boven’ kwam dit overheerlijk brood aan parachutes vastgebonden, uit de lucht naar beneden vallen.

Ja, het was alsof er voor al die honger lijdende mensen een venster in de hemel geopend werd.

Hoofdstuk 137 - ‘Vensters in de Hemel’ - 2 Koningen 6 : 24 - 33 2 Koningen 7 : 1 - 20

Na verloop van tijd werd het toch weer oorlog. Weer kwam de koning van Aram met zijn groot leger en belegerde de stad Samaria. Het lukte hem niet om de stad in te nemen. Maar hij had de tijd. Alle toegangswegen werden hermetisch afgesloten. Geen mens of dier kon de stad meer in of uitkomen.

Het duurde niet lang of het eten in de stad begon schaars te worden. Koning Joram dacht erover na of het niet beter was om zich over te geven. Misschien viel er over te praten wat hij voor ‘vrede’ zou moeten betalen.

Maar nog voordat de koning een bericht naar de koning van Aram kon sturen, kwam de Godsman Elisa bij hem en zei dat hij dit **niet** moest doen. *Hij en alle mensen in de stad moesten op de Heer vertrouwen.* Dan zou alles goed komen.

Vanaf die dag droeg de koning onder zijn kleren op zijn blote vel een ruig boetekleed en wachtte hij op het wonder dat zou gaan gebeuren. Maar de weken, maanden gingen voorbij en het wonder gebeurde niet....

Wel werden alle aanvallen van de vijand afgeslagen, maar de honger in de stad was niet te keren. Elke dag was er minder eten te koop en het voedsel dat er nog wel was, werd schreeuwend duur. Al het vee in de stad was al geslacht en opgegeten. Zelfs de paarden, op een paar na die noodzakelijk waren voor de

koning, waren ook al geslacht. Het was een hard gelag om dit onrein vlees te eten. Maar nood breekt wetten. Sommige mensen slachtten zelfs hun ezels. Maar die waren er niet veel en tenslotte konden alleen nog de heel rijke mensen vlees betalen. Er kwam een dag dat een ezelskop - en daar zit beslist niet veel vlees aan - verkocht werd voor tachtig sjekel zilver en voor een pond duivenpoep, zoals het plantje vogelmelk ook wel wordt genoemd, zelfs vijf sjekel. Dat was natuurlijk helemaal geen normaal voedsel, maar ze gebruikten het toch, misschien wel in plaats van zout.

Het plantje vogelmelk.

Het gebeurde in die tijd dat koning Joram een keer over de stadsmuur liep om te kijken hoe de stand van zaken was. Volgens hem kon deze belegering niet meer veel langer duren. Zelfs voor zijn soldaten was er bijna geen eten meer. Elisa, dacht hij bitter, die had gemakkelijk praten. Volgens hem zou de vijand de stad niet innemen. Maar wat had je daaraan als ze allemaal stierven van de honger? Ja, als hij niet naar hem geluisterd had dan was deze oorlog al lang verleden tijd geweest!

Terwijl hij verder liep, wanhopig en ten einde raad, kwam er een vrouw op hem toelopen.

‘Help mij koning,’ riep ze, ‘help mij toch!’

Verstoord keek hij haar aan. Alsof hij nog geen kopzorgen genoeg had en deze vrouw hem ook nog lastig viel!

‘Als de Heer u niet helpt,’ antwoordde de koning, ‘dan kan ik dat al helemaal niet. Al het graan is op en er is ook geen wijn meer. Maar wat is er precies aan de hand?’

‘Ach meneer de koning, ziet u die vrouw daar staan? Ze zei tegen mij: ‘Als jij mij je zoon geeft, dan zullen wij die vandaag opeten. En dan eten we morgen die van mij!’ Toen hebben we mijn zoon gekookt en opgegeten. De volgende dag vroeg ik aan haar: ‘Geef mij nu jouw zoon, dan kunnen wij die ook opeten.’ Maar zij heeft haar zoon verstopt.’

Koning Joram liep snel verder. Dit kon hij niet langer aanhoren. Achter zich hoorde hij het luide gejammer van de vrouw: ‘Doe mij recht, o koning! Help mij en zeg tegen die vrouw dat zij haar zoon ook moet geven....’

Koning Joram keek niet meer achterom. Een moeder die haar eigen kind opgegeten had. Daar waren geen woorden voor....

Dat het zover gekomen was in zijn stad Samaria. En dat was allemaal de schuld van Elisa. Die profeteerde maar en het wonder gebeurde niet.

Hij bleef staan en uit wanhoop en verdriet scheurde hij zijn koningsmantel en de mensen om hem heen zagen verbaasd zijn boetekleed onder zijn kleren. Hun koning droeg niet zichtbaar een rouwkleed. Ook al veranderde hun situatie daardoor niet, het deed hen toch goed.

Maar koning Joram dacht niet meer aan rouw en boetedoen.

‘Die profeet Elisa, door wie wij al deze ellende beleven, *zijn hoofd gaat er vandaag nog af!*’ schreeuwde hij tegen alle mensen die het maar wilden horen. ‘Als dat niet gebeurt, dan mag God mij straffen!’

Ja, wanneer de profeet Elisa er niet meer was, dan stuurde hij een boodschapper naar het kamp van de Arameeërs en dan zouden er in zijn stad geen kleine kinderen meer geslacht en gegeten worden. Hij riep een soldaat en stuurde die naar het huis van de Godsman, zodat die niet meer zou ontsnappen.

‘Zijn hoofd gaat er vandaag nog af!’

Maar Elisa dacht er niet aan om weg te lopen. Hij zat rustig in zijn huis en de oudsten van de stad waren bij hem gekomen met de vraag of hij al een Godswoord gekregen had. Wanneer kwam de Heer nu eindelijk met zijn oordeel over de heidenen? Moest de toestand in de stad eerst nog erger worden? Weer wilde Elisa hen moed inspreken, maar in plaats daarvan zei hij: ‘Vlug, ga naar de deur, en houd die goed dicht, want nu zie ik dat onze koning, die moordenaarszoon, een soldaat naar mij heeft toegestuurd om mijn hoofd eraf te hakken. Hoor, hij klopt al op de deur. En de koning staat achter hem.’

Maar daar ging de deur al open en de koning stapte naar binnen. Zijn ogen zochten de profeet Elisa en dreigend zei hij: ‘Al deze ellende komt van de Heer! Waarom zal ik nog langer wachten tot jij een Godswoord hebt gekregen? Want die komt toch nooit.’

De profeet ging staan. Zijn donkere ogen begonnen blij te schitteren. Het was of hij in de verte blijde visioenen zag en luid riep hij: ‘Luister naar de boodschap van de Heer: Morgen om deze tijd is alle ellende voorbij. Dan betaal je hier in Samaria nog maar één zilverstuk, één sjekel voor een hele zak meel of voor twee zakken gerst.’

Het werd stil in de grote kamer. Dit was dus het wonder waar zij zo lang op gewacht hadden. Nog één dag en één nacht wachten en er zou weer volop eten in de stad zijn. Het was bijna te mooi om waar te kunnen zijn! Maar als Elisa het zei....

Ze keken allemaal naar hun koning Joram. Maar nog voordat die iets kon zeggen, zei een officier spottend: ‘Dat kan nooit. Zelfs als er vensters in de hemel geopend zouden worden waardoor er graan uit de hemel zou regenen, dan nog is het onmogelijk.’

En uitdagend keek hij Elisa aan en zei: ‘Nee, door deze Godsman laat ik mij niets wijsmaken!’

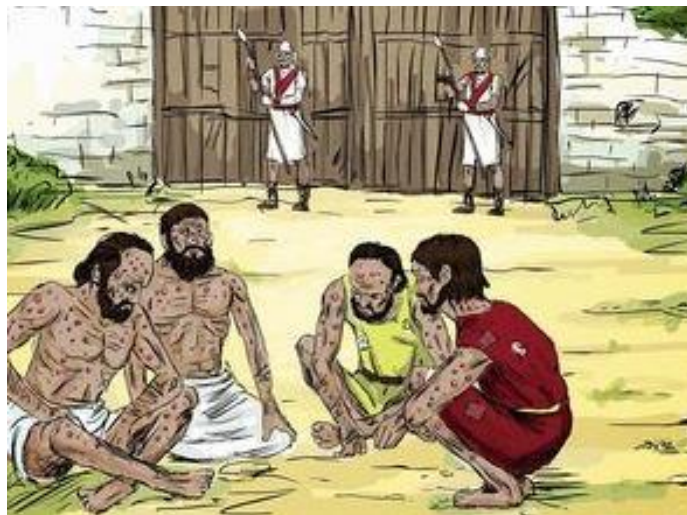
Elisa keek hem strak aan en zei: *‘Je zult het voor je ogen zien gebeuren, maar jij zult er niets van eten!’*

Toen ze allemaal weggegaan waren, bleef Elisa alleen achter in zijn kamer. Hij wist niet hoe het zou gaan gebeuren. Morgen om deze tijd zou er weer voldoende voedsel in de stad zijn. Maar hij twijfelde niet. God had het hem laten zien in een visioen. Nog één nacht slapen en dan kwam de verlossing....

Diezelfde avond, toen het donker begon te worden, vluchtte het hele leger van de Arameeërs overhaast richting de rivier de Jordaan. De Here God had al die soldaten een geluid laten horen, alsof er een heel groot leger aankwam om de stad Samaria te bevrijden. Om hun leven te redden renden ze allemaal zo snel mogelijk daar vandaan. **Alles, alles lieten ze staan.** Al hun tenten, paarden, ezels en wapens, ook hun grote oorlogsbuit lieten ze achter. Niet één soldaat bleef achter. Weg, weg! Vlucht als je leven je lief is!

En niemand in de stad Samaria wist dat het legerkamp van de Arameeërs door alle vijandelijke soldaten verlaten was....

In diezelfde nacht zaten vier melaatse mannen dichtbij de stadsmuren van Samaria. Achter hen zagen ze in het maanlicht de daken van de huizen van hun stad en voor hen, op de heuvels vrij dichtbij, zagen ze de tenten van de Aramese soldaten. Al die lange maanden van de belegering van hun stad, hadden ze hier gebivakkeerd tussen de beide legers in. Ze durfden niet naar de vijand te gaan. En de stad in, dat mochten ze niet. Ze waren onrein en besmettelijk. Het was een wonder dat ze nog leefden. Maar de soldaten op de stadsmuren hadden zo nu en dan een beetje eten naar hen toegegooid. Maar dat hield nu ook op want de soldaten hadden zelf niets meer te eten. Wanneer deze vier melaatsen hier bleven, zouden ze doodgaan van de honger.

Het was een wonder dat ze nog leefden.

Er was nog maar één kans, een heel klein kansje, om aan eten te komen. Dan moesten ze naar de Aramese soldaten gaan. Misschien kregen die Arameeërs medelijden met hen en gaven ze hun een beetje eten. En zo niet: dan stierven ze van de honger en waren ze uit hun lijden verlost.

Zou dit hun laatste reis worden? Zouden ze door die Aramese soldaten worden gedood, nog voordat ze iets hadden kunnen vragen? Erg langzaam liepen ze door de duistere veld. Soms struikelde er één en krabbelde moeizaam weer overeind. Toen ze de eerste tenten bereikten was het al laat in de nacht. Verbaasd en niet begrijpend bleven ze staan. Het was zo stil hier bij de tenten. Alleen hoorden ze op grote afstand het stampen van paarden en zo nu en dan het gebalk van een ezel. Maar waar waren de soldaten? Waar de schildwacht die hen had moeten tegenhouden? Hoe verder ze het tentenkamp inliepen, hoe wonderbaarlijker alles was. Plotseling begrepen ze het: de vijand was overhaast gevlucht en had alles, maar dan ook alles achtergelaten.

De vier melaatse mannen gingen één van de tenten binnen, zagen eten op een kist staan en begonnen als uitgehongerde wolven te eten. Ze aten tot ze niet meer konden. Daarna gingen ze op zoek naar goud en zilver en verstoppen dat buiten de legerplaats in de grond.

Toen zij in het maanlicht ook de tweede tent leeggeroofd hadden en alle kostbaarheden verstoppt, begrepen ze pas waar ze mee bezig waren. Dit was niet goed, wat ze deden.... Ze dachten alleen maar aan zichzelf, terwijl in de stad niemand nog wist dat de vijand gevlucht was.

Toen de zon bijna opkwam, kwamen ze bij de stadspoort en riepen luid naar hun eigen soldaten het goede nieuws. En zij vertelden het weer verder. En zo hoorde de koning het ook.

Maar toen ze koning Joram uit zijn bed klopten, geloofde het niet.

‘Ik zal jullie vertellen wat de Arameeërs van plan zijn,’ zei hij tegen zijn raadslieden. ‘Ze weten dat wij honger lijden. Daarom hebben zij hun legerkamp verlaten en zich ergens in de buurt verfborgen. Zij denken dat wij de stad wel uit zullen komen en dan vallen zij ons onverwachts aan. Zij willen ons levend gevangennemen en de stad veroveren.’

Eén van Jorams raadslieden nam het woord en zei: ‘Koning, we hebben nog een aantal paarden over. Laten we die gebruiken en stuur een paar soldaten erop uit om te zien of het echt waar is. Wij zijn al zoveel paarden kwijt, deze kunnen er toch wel aan wagen?’

Dat vond de koning een goed plan en een half uurtje later reden vier ruiters door de stadspoort het veld in. Het legerkamp van de Arameeërs was inderdaad helemaal verlaten. Ze reden verder naar de rivier de Jordaan en overal waar de langs reden lag de weg bezaaid met kleren en wapens die de vijand weggegooid had tijdens zijn overhaaste vlucht.

Pas toen deze ruiters terug waren en verslag hadden uitgebracht aan koning Joram, liet deze de stadspoort openzetten en het blijde nieuws rondbazuinen in alle straten van Samaria.

Bij de stadspoort werd het die middag een gedrang van jewelste. Bij honderden tegelijk wilden de mensen naar buiten, naar het tentenkamp van de Arameeërs om eten en buit te halen.

De eersten kwamen al weer terug met zakken vol koren, terwijl de laatsten die nog niets hadden, ook naar buiten wilden. Daar in die smalle stadspoort werd het een ware veldslag Diezelfde officier die een dag eerder gezegd had: *Zelfs als er vensters in de hemel geopend zouden worden, waardoor er graan uit de hemel zou regenen, dan was het nog onmogelijk* kreeg van koning Joram de opdracht om in deze chaos orde te scheppen en ervoor te zorgen dat ieder zijn deel kreeg. Deze officier deed zijn best, maar het was al te laat. Van beide kanten werd er hevig gedrongen. En achter zich hoorde hij de schelle stemmen van kooplieden: ‘Eén zak meel voor één sjekel! Twee zakken gerst, ook voor één sjekel!’

Dit is het woord van Elisa, ging door zijn hoofd. Toen struikelde de officier en viel op de grond. Het volk liep over hem heen en vertrapte hem zodat hij stierf.

Zo maakte de Heer, de God van Israël het woord waar dat zijn dienstknecht Elisa gesproken had: aan het volk van Samaria, aan de koning van Israël, maar ook aan de officier die het **niet** had willen geloven!